

Kripto Para Alım Satım Platformlarına Hukuki Bakış

25/04/2021

Kripto paralar ve kripto para platformları gündem konusu olmaya devam etmektedir.

Nisan ayının başında Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) tarafından kripto para platformlarından kullanıcıların bilgileri / kişisel verileri talep edildi.

16.04.2021 tarihinde yayınlanan “Ödemelerde Kripto Varlıkların Kullanılmamasına Dair Yönetmelik” gereği kripto varlıkların değişim aracı olarak kullanılması 30.04.2021 tarihinden itibaren yasaklandı. Son olarak bu hafta birkaç tane yerli kripto para platformu, yetkilileri tarafından, yatırımcılarının erişimine kapatıldı, yatırımcılar hesaplarına ve paralarına halen ulaşamamaktalar.

Kripto para platformlarının, işlevi ve sistemi, kullanıcılarına karşı yükümlülükleri, girişimcilerinin ve yatırımcıların dikkat etmeleri gereken hususlar hakkındaki bu yazımızda uzun süredir tartışılmakta olan konuları aydınlatmaya gayret edeceğiz.

Kripto Para Platformlarının İşlevi:

Kripto para platformları kullanıcılarına internet ortamında kripto para alım satımı için gerekli altyapıyı sağlama ve kripto paraları saklama hizmeti sunmaktadırlar.

Kripto para platformu ile kullanıcı arasında öncelikle bir üyelik sözleşmesi yapılır. Sonra platform tarafından kullanıcılar adına, kripto paraların tutulduğu e-cüzdan (hesap) oluşturulur.

İnternet ortamında olanlarına “sıcak cüzdan”, internet ortamı dışında, bilgisayar, telefon veya özel olarak üretilmiş elektronik kayıt cihazlarında tutulanlarına “soğuk cüzdan” denen bu hesapların kontrolü ve şifreleri ilgili borsadadır.

Kripto para platformu, kullanıcıların bankalar aracılığıyla gönderdikleri paraları kullanarak kullanıcıların talimatlarına göre, kullanıcılar hesabına alım-satım işlemleri yaparlar.

Bu işlemler için kullanıcılar tarafından kripto para borsasına komisyon ücreti ödenir. Bu nedenle kripto para platformu ile kullanıcılar arasında komisyon ve saklama sözleşmesi vardır.

Platformun Yatırımcılara Karşı Yükümlülükleri:

Kripto para platformları,

- İşlemlerin hızlı şekilde gerçekleşmesi için gerekli altyapıyı sağlamak,
- Saklama yükümlülüğüne uygun davranmak,
- Siber saldırılara karşı teknik önlemleri almak,
- Kullanıcıların talep etmesi halinde kripto paraları kullanıcının borsa dışındaki bir cüzdanına aktarmak,
- Kullanıcıların borsadaki kripto paralarına her zaman erişmesini sağlamak zorundadır.

Platform Girişimcisinin Uyması Gereken Kurallar:

Kripto para platformlarının kurulması, faaliyetleri ve denetlenmeleriyle ilgili olarak ülkemizde henüz herhangi bir yasal düzenleme bulunmamaktadır. Ancak birkaç hafta içinde bazı yasal düzenlemeler yapılması, kripto para platformu kurulabilmesi için izin, lisans, sermaye, teminat, ortakların belirli vasıflara sahip olması gibi bazı kriterler getirilmesi, SPK, BDDK denetimine tabi tutulmaları bekleniyor.

Ancak her halükarda kripto para platformu kurmak isteyen girişimcilerin şirket kuruluşu, e-ticaret ve KVK mevzuatına uygun davranmaları gerekir.

Şirket Kuruluşu Yönünden: Kripto para platformu için şirket türü ve sermaye yapısı yönünden belirli koşul olmamakla birlikte Anonim Şirket olarak kurulmaları avantajlı olacaktır. Ayrıca ortakların iç ve dış ilişkilerini, hak, yetki ve yükümlülüklerini düzenleyen şirket esas sözleşmesi kripto para işlemlerindeki riskler gözetilerek hazırlanmalıdır.

E- Ticaret Mevzuatı Yönünden: Kripto para platformu, Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun gibi e – ticaret mevzuatı gereği bilgilendirme, üyelik sözleşmesi gibi metinleri mevzuata uygun şekilde düzenlemeli ve diğer yükümlülükleri yerine getirmelilerdir.

KVK Mevzuatı Yönünden: Kripto para platformları üyelik ve kripto para alım-satım işlemleri kapsamında kullanıcıların ad, soyad, T.C. kimlik numarası, banka hesap bilgileri gibi kişisel verilerini işlediklerinden, kişisel verilerin korunması (kvk) mevzuatına uymak zorundadırlar.

SPK ve BDDK Mevzuatı Yönünden: Kripto para borsalarının mevcut yapısı ve işleyişi itibariyle Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) gibi otoritelerinin mevzuatına tabi değildir. Ancak yakın zamanda bu kapsama alınacakları kanaatindeyiz.

Yatırımcıların Dikkat Etmesi Gereken Hususlar:

Yasal düzenleme bulunmaması, kurulmaları ve denetimleri bakımından bir kamu otoritesine bağlı olmadıkları için yatırımcılar paralarını emanet edecekleri kripto para alım satım platformları hakkında bazı konulara dikkat etmelidirler.

Bankalar ve finans kuruluşlarında olduğu gibi lisans, teminat, SPK izinleri ve BDDK denetimleri zorunluluğu henüz olmayan bu platformlarda kötünü niyetli işletme sahipleri tarafından yatırımcıların paraları ve hakları istismar edilebilir.

Bu yasal düzenlemeler yapılana kadar yatırımcılar bakımından en güvenli yöntem, satın aldıkları kripto paralarını kendi "soğuk cüzdanlarına" aktarmaları ve burada saklamalarıdır.

Ancak sürekli alım satım yaptığı için kripto paralarını platform dışındaki kendi soğuk cüzdanlarında değil de platformda tutmak isteyen yatırımcıların ilgili platformun,

- Yöneticileri, ortakları, finansal yeterliliği,
- İşlemlerde kullandığı doğrulama sistemleri,
- Hesapların güvenliğinin ne şekilde sağlandığı,
- Kullanıcı ve üyelik sözleşmesi,
- Güvenilir borsa listesinde olup olmadığı,
- Teknik ve finansal olarak bağımsız kurumlar tarafından denetlenip denetlenmediği,
- Kara para ile mücadele hakkında ne yaptığı,

gibi konularda bilgi edinmelerini tavsiye ederiz.

SONUÇ: Tüm dünyada yaklaşık 3.500 tane kripto para platformu ve 9.000 civarında kripto para çeşidi bulunmaktadır.

Pek çok ülkede olduğu gibi bizim ülkemizde de kripto para platformları ile ilgili henüz özel mevzuat yoktur.

Bu durum hem girişimciler hem de yatırımcılar yönünden belirsizlikler yaratmaktadır.

Devletler, kendi kontrolleri dışında oluşturulan kripto paraları meşrulaştırmamak adına düzenleme yapmaktan da kaçınıyor olabilirler. Zira Devletlerin ilk tepkileri yasaklama yönünde gelişmektedir.

Nitekim 30.04.2021 tarihinde yürürlüğe girecek olan yönetmelikle kripto varlıkların ödeme aracı olarak kullanılması ülkemizde yasaklandı.

Ancak platform kurmak isteyen iyi niyetli girişimciler ile bu platformları dolandırıcılık alanı olarak kullanmak isteyen kötü niyetli kişilerin birbirlerinden ayırt edilebilmeleri için acil olarak düzenlemeler yapılmalıdır.

Mevzuat düzenlemeleri yapılsa da yapılsa da kripto paralara yatırım yapmak isteyen kişilerin, paralarını emanet edecekleri kişiler ve şirketler hakkında yeterli araştırma yapmamaları, ciddi mağduriyetlere sebep olabilmektedir.

Kripto paraların fiziki bir yapısı olmadığı, elektronik bir kayıt olduğunun, internet ortamında veya internet dışındaki usb bellek benzeri kayıt cihazlarında tutulabildiğinin, kripto paranın bulunduğu e-hesabın şifrelerini bilen kötü niyetli kişiler tarafından tüm kripto paraların rahatlıkla başka e-hesaplara taşınabileceğinin veya ele geçirilebileceğinin bilinmesi gerekir.

Son birkaç hafta içinde yüzbinlerde kişinin, büyük miktarlardaki birikimleri emanet ettikleri platformlarda bu tür olayların yaşandığını görmekteyiz.

Bu tür mağduriyeti olan kişilerin ellerindeki tüm belge ve bilgilerle Cumhuriyet savcılıklarına başvurarak suç duyusunda bulunmalarını ve alamadıkları paraların iadesi için dava açmalarını tavsiye ederiz.

TİLEGAL AVUKATLIK BÜROSU

Bu belge sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmıştır. Tüm hakları TİLEGAL Avukatlık Bürosu'na aittir. Kısmen dahi olsa izinsiz kullanılamaz. Genel hukuki konularla ilgili olarak hazırlanan bilgi notu, somut hukuki problemlere doğrudan uygulanmayabilir. Somut uyuşmazlıklarınız için hukuk danışmanlığınıza başvurmanızı tavsiye ederiz.